Lietas Nr. C07049613
Lietas arhīva Nr. C-0496-13

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Aizkrauklē, 2013.gada 1.oktobrī

Aizkraukles rajona tiesa

tiesnese L.Baltmane-Zepa,

ar tiesas sēžu sekretāri /sekretārs/,

piedaloties prasītājas pilnvarotajam pārstāvim /A.T./,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS S.T maza apmēra prasībā pret /L.V/ un /J.G/ par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 24.maijā AS /S.T/ Aizkraukles rajona tiesā cēlusi maza apmēra prasību pret /L.V/ un /J.G/ par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka līgumattiecības par elektroenerģijas piegādi dzīvoklim adresē /adrese/nodibinātas 2003.gada 18.augustā, noslēdzot līgumu Nr.41-071 par elektriskās enerģijas piegādi un lietošanu ar /L.V/. ieviešot jaunu klientu apkalpošanas un norēķinu sistēmu, līguma numurs mainīts uz Nr.1009393607.

2009.gada 23.februārī minētajā dzīvokli tika pārtraukta elektroenerģijas piegāde parāda dēļ par izlietoto, uzskaitīto un nenomaksāto elektroenerģiju.

2010.gada 4.augustā AS /S.T/ Ziemeļaustrumu reģiona darbinieki konstatēja, ka dzīvoklī /adrese/tiek patvaļīgi izlietota elektroenerģija - pie gaisvadu kabeļu līnijas patvaļīgi pievienots vara kabelis 3x1,5 mm šķērsgriezumā, kas savienots ar dzīvokļa elektroinstalāciju apejot skaitītāju, kā rezultātā dzīvoklī izlietota elektroenerģija bez uzskaites un bez maksas, par ko tika sastādīts akts Nr.3601065.

2010.gada 6.augustā AS ,/S.T/ vērsās Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirknī ar iesniegumu par elektroenerģijas patvaļīgu patērēšanu. Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors sastādīja /J.G/ administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA740514 par administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $98.^1$ panta otrajā daļā. Jaunjelgavas novada pašvaldības Administratīvā komisija 2010.gada 3.novembrī pieņēma lēmumu lietā Nr.11B 3-5.1/229 un piemēroja /J.G/ naudas sodu.

Saskaņā ar 2009.gada 21.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.793 ,,Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 104.punktu, pamatojoties uz aktu Nr.3601065, tika veikts pārrēķins par neuzskaitīto elektroenerģiju, konstatējot, ka ir nodarīti zaudējumi Ls 386,53 apmērā.

2013.gada 26.februārī atbildētājiem tika nosūtīts brīdinājums par nodarīto zaudējumu samaksu, dodot termiņu līdz 2013.gada 27.martam to apmaksai, taču zaudējumi netika atlīdzināti.

Atbilstoši Civillikuma 1674.pantam uzskatāms, ka elektroenerģijas piegāde dzīvoklim /adrese/ kā izpildījuma priekšmets ir nedalāms, jo nav iespējams nodalīt, cik un kurš no kopīgās mājsaimniecības dalībniekiem patērē elektroenerģiju. Prasītājai ir tiesības pieprasīt solidāru parāda samaksu no visām minētajā adresē dzīvojošām pilngadīgajām rīcībspējīgajām personām.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt solidāri no /L.V/ un /J.G/ par labu AS /S.T/ nodarītos zaudējumus Ls 386,53, samaksāto valsts nodevu Ls 57,98 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumu Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 101., 104.punktu un Civillikuma 1674., 1775., 1779.pantu.

Atbildētāji paskaidrojumus par prasību tiesā nav iesnieguši un uz tiesas sēdi nav ieradušies.

Pavēstes uz 2013.gada 19.septembra tiesas sēdi atbildētājiem nosūtītas uz pieteikumā norādītajām adresēm, kas ir arī atbildētāju deklarētās dzīvesvietas adreses *(lietas 27.lapa).* Pasta sūtījumi tiesā nav saņemti atpakaļ.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Konstatējot, ka bez deklarētās dzīves vietas cita atbildētāju dzīvesvietas adrese tiesai nav paziņota, tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 56.$^{1}$panta otro daļu, kas noteic, ka gadījumā, ja tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi (..) un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, (..) adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210.pantu nav pamats to atlikt. Tiesa nekonstatē tādus apstākļus, kas būtu pamats atlikt lietas izskatīšanu, jo par tiesas sēdi atbildētājiem ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.$^{1}$ pantā noteiktajam un līdz ar to ir iespējama lietas izskatīšana atbildētāju prombūtnē.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītājas pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka AS /S.T/ maza apmēra prasība par parāda piedziņu pret /L.V/ un /J.G/ ir apmierināma.

2003.gada 18.augustā atbildētāja /L.V/ noslēdza līgumu par elektroenerģijas piegādi un lietošanu *(lietas 25.lapa)*, taču 2009.gada 23.februārī elektroenerģijas piegāde līgumā minētājā adresē tika pārtraukta parāda dēļ.

2010.gada 4.augustā AS /S.T/ pārstāvji adresē /adrese/, konstatējuši patvarīgu elektroenerģijas pieslēgumu, kas izdarīts pie gaisvadu kabeļu līnijas 3x16+25 ar vara kabeli 3x15 m$^{2}$, apejot elektroenerģijas skaitītāju. Par minēto faktu sastādīts akts Nr.3601065 par neuzskaitīto elektroenerģiju, piedaloties atbildētājam /J.G/, par ko viņš pašrocīgi parakstījies *(lietas 10.lapa).*

Šajā pašā datumā atbilstoši komisijas slēdzienam par neuzskaitītās elektroenerģijas daudzuma aprēķinu noteikts, ka papildus rēķinam lietotājam par neuzskaitīto aprēķinu jāmaksā naudas summa Ls 386,53 apmērā. Minēto dokumentu parakstījusi atbildētāja /L.V/.

Lietas materiālos atrodas 2010.gada 3.novembra Jaunjelgavas novada domes Administratīvās komisijas lēmums, ar kuru atbildētājs /J.G/ saukts pie administratīvas atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 98.$^{1}$ panta otrās daļas, kas paredz atbildību par elektroenerģijas, siltumenerģijas vai gāzes patvaļīgu patērēšanu *(lietas 14.lapa)*.

Līdz ar to tiesa secina, ka lietā ir pierādīta atbildētāju neatļautā darbība un atbilstoši Civillikuma 1402.pantam no tās ir radusies saistība.

Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumu Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 104.punkts noteic, ka, ievērojot dokumentēto lietotāja komercuzskaites mēraparāta stāvokli un pārkāpuma faktu, kā arī liecinieku un lietotāju paskaidrojumus, ja tādi tiek sniegti, un ekspertīzes atzinumu (ja bija nepieciešams veikt ekspertīzi), sistēmas operators pārrēķina elektroenerģijas, sistēmas pakalpojumu, palīgpakalpojumu un obligātā iepirkuma komponenšu apjomu par laikposmu no pēdējās sistēmas operatora veiktās lietotājam uzstādītā komercuzskaites mēraparāta pārbaudes dienas līdz pārkāpuma atklāšanas dienai (pieņemtais patvaļīga elektroenerģijas patēriņa laiks).

Pamatojoties uz 2010.gada 4.augusta aktu par neuzskaitīto elektroenerģiju, veikts neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķins par laika periodu no 2009.gada 4.augusta līdz 2010.gada 16.augustam objektā /adrese/, un maksājamā summa noteikta Ls 386,53 apmērā *(lietas 9.lapa).*

2010.gada 10.augustā prasītāja izrakstījusi rēķinu par minēto naudas summu ar apmaksas termiņu līdz 2010.gada 9.septembrim *(lietas 8.lapa)*. 2013.gada 26.februārī atbildētājiem nosūtīts brīdinājums par zaudējumu Ls 386,53 labprātīgu atlīdzināšanu, nosakot termiņu līdz 2013.gada 27.martam *(lietas 17.lapa)*.Atbildētāji šo naudas summu nav samaksājuši.

Civillikuma 1775. pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Saskaņā ar Civillikuma 1784.pantu gadījumā, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Civiltiesību doktrīnā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pamati ir: 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars *(skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. Rīga, 2006., 246.lpp)*.

Tiesa uzskata, ka prasītāja ir pierādījusi atbildētāju neatļauto un prettiesisko rīcību, zaudējumu esamību, kas radušies šīs rīcības rezultātā un izteikti naudas summā Ls 386,53 apmērā.

Prasītāja lūdz noteikt solidāru piedziņu, pamatojot to ar Civillikuma 1674.pantu, kas noteic, ka pēc likuma solidāra saistība nodibinās,

kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms, un proti, kad tas ir vai nu kāda darbība, vai bezdarbība, tāpat arī kad kāda lieta vairākām personām kopīgi uzticēta glabājumā, patapināta, izīrēta vai ieķīlāta.

Elektroenerģijas piegāde dzīvoklim pēc adreses /adrese/ kā izpildīšanas priekšmets bija nedalāms un saskaņā ar Civillikuma 1674.pantu tika nodibināta solidāra saistība. Prasītājai ir tiesības pieprasīt nodarīto zaudējumu samaksu no visām minētajā adresē dzīvojošām pilngadīgajām rīcībspējīgajām personām, konkrētajā gadījumā – atbildētājiem, arī gadījumā, ja izpildījuma priekšmets ir lietots patvaļīgi.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāji savas procesuālās tiesības sniegt paskaidrojumus un ierasties tiesas sēdē nav izmantojuši, nav iesnieguši pierādījumus, ka zaudējumi ir labprātīgi atlīdzināti, līdz ar to zaudējumu atlīdzība Ls 386,53 apmērā piedzenama no atbildētājiem par labu prasītājam.

Apmierinot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai solidāri no atbildētājiem par labu prasītājai tiesa piespriež visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksājusi valsts nodevu Ls 57,98 *(lietas 6.lapa)* apmērā, kas piedzenama solidāri no atbildētājiem par labu prasītājai. Turklāt prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir samaksājusi arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 apmērā, kas piedzenami solidāri no atbildētājiem. Tomēr Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā norādītie izdevumi šajā lietā ir Ls 7,47 apmērā *(lietas 2.lapa)*, līdz ar to prasītājas nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 1,97 apmērā solidāri piedzenami no atbildētājiem valsts ienākumos.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.$^{1}$ pantam atbildētājiem nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa 8., 97., 193., 195.pantu, 204.$^{1}$ pantu, 250.$^{26}$ tiesa

nosprieda

apmierināt AS /S.T/ maza apmēra prasību pret /L.V/ un /J.G/ par naudas piedziņu.

Piedzīt solidāri no /L.V/, personas kods /personas kods/, un /J.G/, personas kods /personas kods/, par labu AS /S.T/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, zaudējumus Ls 386,53 (trīs simti astoņdesmit sešu latu un 53 santīmu) apmērā.

Piedzīt solidāri no /L.V/, personas kods /personas kods/, un /J.G./, personas kods /personas kods/, par labu AS /S.T/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valsts nodevu Ls 57,98 (piecdesmit septiņu latu un 98 santīmu) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 (piecu latu un 50 santīmu) apmērā.

Piedzīt solidāri no /L.V/, personas kods /personas kods/, un /J.G./, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 1,97 (viena lata un 97 santīmu) apmērā.

Noteikt /L.V/un /J.G/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 (trīsdesmit) dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā no pilna sprieduma pasludināšanas dienas – 2013.gada 1.oktobra, kasācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa